

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 23/03

mun. Chișinău

08.02.2024

Inspectorul de integritate superior al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Arina ȚÎGANASȘ, în temeiul art. 17 alin. (1), 19, 33-35 al Legii nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016)*, în rezultatul efectuării controlului averii și intereselor personale inițiat în privința dlui *Victor DARIU*, *procuror în cadrul Procuraturii raionului Dondușeni, născut la XXXXX, IDNP XXXXX*,

A CONSTATAT:

La data de 04.05.2023 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 3831 privind existența unei bănuieli rezonabile de încălcare a regimului juridic de declarare a averii și a intereselor personale prin nedeclararea mijlocului de transport aflat în posesia acestuia, or, potrivit investigației jurnalistice, disponibile pe <https://anticoruptie.md/ro/special/video-ce-este-interzis-muritorilor-de-rand-se-permite-procurorilor-a-baut-o-bere-si-a-urcat-la-volan>, procurorul Darius Victor a fost surprins de camerele de supraveghere la volanul unui automobil de lux.

Sesizarea, potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, a fost repartizată aleatoriu în aceeași zi prin intermediul sistemului automatizat "e-Integritate".

Procedura de verificare prealabilă s-a finalizat cu emiterea procesului-verbal de inițiere a controlului averii și intereselor personale nr. 79/03 din 29.05.2023 în privința dlui Victor Darius. Prin scrisoarea nr. 04-03/4359 din 05.07.2023, dl Victor Darius (*în continuare*, subiectul supus controlului/subiectul declarării) a fost informat despre inițierea controlului în privința sa, precum și despre drepturile de care acesta, în calitate de persoană supusă controlului, beneficiază, inclusiv dreptul de a lua cunoștință cu materialele cauzei după finalizarea controlului.

În cadrul controlului a fost stabilit că, dl Victor Darius deține calitatea de subiect al declarării prin prisma art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare Legea nr. 133/2016*) începând cu 13.01.2020.

Potrivit art. 33 alin. (3) din Legea nr. 132/2016 "În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora".

Prin urmare, controlul averii, inițiat la data de 29.05.2023 în privința dlui Victor Darii, s-a desfășurat pentru perioada **13.01.2020 – 29.05.2023**.

Potrivit prevederilor art. 33 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, coroborate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 133/2016, *controlul averii și al intereselor personale se extinde asupra membrilor de familie*. Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016, *membre de familie* este soțul/soția, copilul minor, inclusiv cel adoptiv sau persoana aflată la întreținerea subiectului declarării.

Conform informațiilor din Registrul de Stat al Populației, dl Victor Darii este căsătorit cu dna XXXXX, d/n XXXXX și are la întreținere un copil minor – XXXXX, d/n XXXXX. Prin urmare, controlul averii inițiat în privința dlui Victor Darii s-a extins și asupra persoanelor indicate supra.

Reieșind din prevederile Legii nr. 132/2016 și Legii nr. 133/2016, controlul averii și intereselor personale se rezumă, în esență, la:

- 1) modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică sub aspectul identificării unei diferențe substanțiale;
- 2) declararea conformă și completă a averii și intereselor personale;
- 3) existența unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni sau încălcarea legislației fiscale.

În conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 133/2016:

diferență substanțială – diferență care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea subiectului declarării deținută la începutul perioadei în care acesta a devenit subiect al declarării, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie sau al concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte;

avere – totalitatea bunurilor subiectului declarării, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobândite de subiectul declarării în țară sau în străinătate;

venit – orice beneficiu financiar, indiferent de sursa de proveniență, obținut de subiectul declarării și de membrii familiei, de concubinul/concubina acestuia atât în țară, cât și în străinătate.

Potrivit art. 455 alin.(1) Cod Civil al Republicii Moldova, ”bunuri sunt toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective și drepturile patrimoniale”. Art. 453 alin. (1) Cod Civil prevede: ”Patrimoniul reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active și pasive legate între ele, aparținând unor persoane fizice și juridice determinate”. În această ordine de idei, de notat că, în noțiunea de avere se include și patrimoniul subiectului declarării, inclusiv banii.

În acest sens, sub aspectul stabilirii existenței sau lipsa existenței unei diferențe substanțiale dintre averea deținută la începutul și sfârșitul perioadei, inclusiv veniturile obținute și cheltuielile realizate de către subiectul declarării și membrii familiei pe perioada de control stabilită, în temeiul art. 20 alin. (1) lit. b) și art. 33 alin. (6) din Legea nr. 132/2016, pe marginea dosarului de control inițiat au fost solicitate de la autoritățile competente și entități juridice informații relevante și documente necesare exercitării atribuțiilor de control, au fost accesate baze de date informaționale disponibile, precum și extrase declarațiile de avere și interese personale depuse de dl Victor Darii în perioada supusă controlului.

În conformitate cu informațiile furnizate de către ASP, potrivit datelor din *Registrul de Stat al transporturilor*, se constată că, în perioada supusă controlului, subiectul declarării a deținut în

proprietate mijlocul de transport marca RENAULT Megane Scenic, n/î XXXXX, a.f. 2005, procurat la 12.12.2019 la prețul contractual 15 000 lei și înstrăinat la 19.11.2021 la prețul de 50 000 lei.

Cu referire la mijlocul de transport VOLKSWAGEN PASSAT, n/î XXXXX, a.f. 2002, înmatriculat în Republica Lituania, în cadrul controlului au fost stabilite următoarele.

Autovehiculul menționat supra a fost introdus pe teritoriul Republicii Moldova la data de 12.02.2022 de către subiectul supus controlului în temeiul unei procuri din 11.02.2022 eliberate de proprietarul mijlocului de transport VOLKSWAGEN PASSAT, n/î XXXXX – persoană juridică străină. La fel, de către ultimul a fost eliberată procura din 01.03.2022, potrivit căreia i se acordă dreptul de folosință asupra mijlocului de transport VOLKSWAGEN PASSAT, n/î XXXXX (fără drept de înstrăinare) dnei XXXXX, soția subiectului controlului.

La data de 19.03.2023 și 16.05.2023 dna XXXXX a comis contravenții din domeniul circulației rutiere, fiind la volanul mijlocului de transport în cauză.

Potrivit informațiilor acumulate în cadrul controlului, în sistemul informațional ”e-Vinieta” au fost identificate achitări taxe pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de mijlocul de transport VOLKSWAGEN PASSAT, n/î XXXXX, plăți efectuate de către dl Victor Darii în perioada 12.02.2022 – 03.05.2023.

În aceste circumstanțe, se constată folosința pe teritoriul Republicii Moldova a mijlocului de transport VOLKSWAGEN PASSAT, n/î XXXXX de către subiectul controlului și soția acestuia începând cu 12.02.2022, fapte care nu au fost negate de către aceștia în cadrul controlului.

Potrivit datelor *băncii centrale de date a cadastrului bunurilor imobile*, în perioada controlului familia Darii nu dețin în proprietate careva bunuri imobile.

Potrivit datelor din *Registrul de Stat al persoanelor juridice și al întreprinzătorilor individuali*, pentru perioada supusă controlului subiectul declarării și membrii familiei nu figurează în calitate de întreprinzători individuali și asociați unici la careva societăți comerciale, precum și în calitate de administratori, membri ai organelor de conducere, de administrare, revizie sau de control la entitățile înregistrate în Registrul de Stat.

Sub aspect de venituri obținute de către subiectul declarării vizat și membrii familiei sale în perioada supusă controlului, au fost identificate venituri din: salarii și indemnizații sociale (indemnizația de maternitate, paternală, nașterea și creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani); venit din înstrăinarea bunului mobil; 9 (nouă) credite bancare de consum în mărime totală de 571 500 lei, contractate în perioada 2020 – 2021, precum și alte 4 (patru) linii credit pentru plățile fără numerar la procurarea mărfurilor sau serviciilor de la comercianți.

Sub aspect de cheltuieli suportate de către subiectul declarării vizat și membrii familiei sale în perioada supusă controlului, au fost identificate următoarele: cheltuieli privind returnarea creditelor contractate; alimentări cu numerar a conturilor bancare proprii; cheltuieli privind servicii de asigurare și turism; transferuri bancare pentru achitări taxe, impozite, servicii comunale, inclusiv telefonie mobilă și alte cheltuieli de trai.

La efectuarea calculelor în vederea stabilirii existenței sau lipsei unei diferențe substanțiale în sensul art. 2 din Legea nr. 133/2016, inspectorul de integritate urmărește disponibilitatea deținerii de către subiectul supus controlului a mijloacelor bănești în numerar la zi, ținând cont de veniturile și cheltuielile identificate, soldul la începutul și sfârșitul fiecărei perioade de calcul, precum și disponibilul economiilor în numerar, pe care subiectul supus controlului și membrii familiei sale le-ar fi putut deține la data depunerii declarației de avere și interese personale. Sub acest aspect, inspectorul de integritate remarcă că, dl Victor Darii, pentru perioada 2020 - 2022 nu

a indicat în declarațiile sale de avere și interese personale careva economii sub formă de numerar. Or, potrivit art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 133/2016, *subiecții declară numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituțiile financiare*. Prin urmare, la efectuarea calculului, inspectorul de integritate a acceptat suma numerarului disponibil sub limita a 15 salarii medii pe economie corespunzător fiecărui an în parte.

În rezultatul ajustării calculului efectuate, în temeiul cadrului normativ relevant și a materialului probatoriu acumulat, ținând cont de disponibilul mijloacelor financiare **în numerar** la finele perioadei de declarare, raportat la **numerarul** declarat în rubrica respectivă din declarațiile de avere și interese personale, depuse de dl Victor Darii pentru perioada 2020 – 2022, inspectorul de integritate reține lipsa unor modificări patrimoniale intervenite pe parcursul exercitării funcției de demnitate publică, de natură să formeze o diferență substanțială în sensul art. 2 din Legea nr. 133/2016. între averea, veniturile și cheltuielile realizate de către subiectul supus controlului și membrii familiei sale în perioada desfășurării controlului (13.01.2020 – 29.05.2023).

Concomitent, *sub aspectul declarării conforme și complete a averii și intereselor personale*, inspectorul de integritate reține următoarele:

1. Nedeclararea pentru perioada 2020-2021 a careva bunuri imobile, or, potrivit art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2016 subiecții declară ”bunurile mobile și imobile, inclusiv cele nefinalizate, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață de către subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv în calitate de beneficiari efectivi, ori aflate în posesia acestora în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, unor contracte translativ de posesie și de folosință”;

2. Nedeclararea pentru perioada 2022 a dreptului de folosință asupra mijlocului de transport VOLKSWAGEN PASSAT, n/î XXXXX, a.f. 2002, introdus pe teritoriul Republicii Moldova de către dl Victor Darii la data de 12.02.2022 în baza procurii din 12.02.2022, eliberată de către o persoană juridică înregistrată în Republica Lituania.

Potrivit art. 33 alin. (10) din Legea nr. 132/2016 ”*În cazul în care inspectorul de integritate are bănuieli rezonabile că persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarația de avere și interese personale sau există aparența de diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută, acesta îi solicită persoanei supuse controlului informații și dovezi privind justificarea acestei diferențe și punctul său de vedere. Punctul de vedere al persoanei supuse controlului urmează a fi prezentat în termen de 15 zile de la solicitare...*”. Astfel, în temeiul normei legale menționate supra, la data de 27.10.2023 subiectului supus controlului i-a fost solicitat punctul de vedere privind neconformitățile în declarație enunțate supra, totodată fiind informat suplimentar privind dreptul său de a face cunoștință cu materialele dosarului de control inițiat în privința sa.

Subiectul declarării a beneficiat de dreptul său de a face cunoștință cu materialele cauzei, prezentându-se la sediul Autorității la data de 02.11.2023 în acest sens.

Totodată, dl Victor Darii a ignorat invitația de a-și expune punctul său de vedere privind neconformitățile identificate în rezultatul controlului desfășurat în privința sa.

Astfel, *sub aspectul declarării conforme și complete a averii și intereselor personale*, inspectorul de integritate reține următoarele.

Contrar prevederilor art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2016, *Regulamentului privind modul de completare a declarației de avere și interese personale în formă electronică*, publicat pe pagina oficială a Autorității, subiectul declarării – dl Victor Darii, a admis următoarele abateri:

- 1) nedeclararea pentru perioada 2020 – 2021 a cărorva drepturi asupra unui bun imobil;
- 2) nedeclararea pentru perioada 2022 a dreptului de folosință asupra mijlocului de transport VOLKSWAGEN PASSAT, n/î XXXXX, a.f. 2002.

În conformitate cu art. 34 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, *”Dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege.”.*

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 7, art. 19 lit. g), art. 34 alin. (1), art. 35, art. 36 din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate

DISPUNE:

1. A constata încălcarea regimului juridic al declarării averii de către dl Victor DARII, procuror în cadrul procuraturii raionului Dondușeni, exprimată prin nedeclararea în modul corespunzător a averii și intereselor personale în condițiile descrise în prezentului Act.

2. A aduce la cunoștință în formă scrisă dlui Victor DARII prezentul act de constatare în termen de 5 (cinci) zile de la emiterea acestuia.

3. Prezentul Act poate fi contestat în termen de 30 zile de la emitere la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor, 4.

Inspector de integritate superior

Arina ȚÎGANAȘ